

บันทึก

เรื่อง อายุของสภาเขตที่มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ตามมาตรา ๗๓ แห่ง
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘

กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กท ๐๓๐๗/๒๓๐๗๑ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า สมาชิกสภาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน ๗ คน ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้งทั่วไปของสมาชิกสภาเขตและจะครบวาระตามอายุของสภาเขต ๔ ปี ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ ได้ขอลาออกจากตำแหน่งจำนวน ๔ คน ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเขตลาดกระบังทั้งคณะสิ้นสุดลง และกรุงเทพมหานครจะต้องจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตลาดกระบังขึ้นใหม่ภายใน ๙๐ วัน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ มาตรา ๗๓ วรรค ๒ แม้ว่าอายุของสภาเขตจะเหลืออยู่เพียง ๑๒๒ วัน ทั้งนี้เนื่องจากมิได้มีข้อยกเว้นไว้ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องอายุของสภาเขตและสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเขตไว้เพียงใน มาตรา ๗๒^๑และมาตรา ๗๓^๒โดยไม่มีมาตราใดของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ กำหนดอายุการอยู่ในตำแหน่งของสมาชิกสภาเขตที่จะได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่ไว้ กรุงเทพมหานครได้พิจารณาเห็นว่าสมาชิกสภาเขตที่จะได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่นั้น น่าจะอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาเขตที่เหลืออยู่ มิใช่เริ่มนับอายุของสภาเขตใหม่ ๔ ปี กรุงเทพมหานครจึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวจะถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

^๑พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘

มาตรา ๗๒ อายุของสภาเขตมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต

เมื่ออายุของสภาเขตสิ้นสุดลง ให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อายุของสภาเขตสิ้นสุดลง

^๒พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘

มาตรา ๗๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเขตเริ่มแต่วันเลือกตั้ง และอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภาเขต

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาเขตในเขตใดว่างลงถึงจำนวนของสมาชิกสภาเขตที่เขตนั้นจะมีได้ตามประกาศในมาตรา ๗๑ วรรคห้า สมาชิกภาพของสภาเขตแห่งนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่มีกรณีดังกล่าว

ข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๗๓^๓แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ ได้บัญญัติถึงกรณีที่มีตำแหน่งสมาชิกสภาเขตว่างลงก่อนครบกำหนดอายุของสภาเขตไว้แต่เพียงว่า เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาเขตใดว่างลงถึงกึ่งจำนวนของสมาชิกสภาเขตในเขตนั้น สมาชิกภาพของสภาเขตแห่งนั้นเป็นอันสิ้นสุดลงและให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่ โดยมีได้บัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นแทนที่ตำแหน่งที่ว่างลงทุกครั้ง จึงเป็นการบัญญัติที่แตกต่างจากกรณีที่มีตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงตามที่มาตรา ๒๑^๔แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ได้บัญญัติไว้ กรณีของสภาเขตนี้นี้จึงต้องเข้าใจว่าแม้ว่าจะมีสมาชิกสภาเขตผู้หนึ่งผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพไปก่อนครบกำหนดอายุของสภาเขตไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม ซึ่งทำให้ตำแหน่งสมาชิกสภาเขตต้องว่างลง สมาชิกสภาเขตที่เหลืออยู่ก็ยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นสภาเขตต่อไปได้โดยไม่ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่แทนตำแหน่งสมาชิกสภาเขตที่ว่างลงนั้นอีก แต่ถ้าในเวลาใดปรากฏว่าสมาชิกสภาเขตได้ว่างลงจนถึงกึ่งจำนวนของสมาชิกสภาเขตในเขตนั้นแล้ว สมาชิกสภาเขตที่เหลืออยู่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอีกมิได้ ทั้งนี้ โดยมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้สภาเขตแห่งนั้นต้องสิ้นสุดลงและมีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ ฉะนั้น การเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ จึงเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่ทั้งคณะอันมีลักษณะเช่นเดียวกับการเลือกตั้งทั่วไปตามมาตรา ๗๒^๕แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มิใช่เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตเพื่อแทนที่ตำแหน่งที่ว่างลงแต่อย่างใด ฉะนั้น การที่จะให้อายุของสภาเขตคณะใหม่นี้ยังคงมีเพียงเท่ากับอายุที่เหลืออยู่ของสภาเขตคณะเดิมอีกย่อมเป็นไปไม่ได้เพราะสมาชิกภาพของสภาเขตคณะเดิมทั้งคณะได้สิ้นสุดลงไปแล้วโดยผลของกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ อายุของสภาเขตที่เลือกตั้งใหม่ตามมาตรา ๗๓ ดังกล่าว จึงต้องบังคับตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย กล่าวคือ มีกำหนดสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาเขตขึ้นใหม่

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๔พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘

มาตรา ๒๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภากรุงเทพมหานคร

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภากรุงเทพมหานครหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวัน เว้นแต่อายุของสภากรุงเทพมหานครจะเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้เข้ามาแทนที่ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภากรุงเทพมหานครที่เหลืออยู่

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๓๒